

C A C I C A

- Desenul reprezintă turnul de
extracție „Ferdinand”
de la
a minei Salina Cacica -

Desen
(Executat de: Elisaveta Kalwaiteș).

200 de ani, de existență
a Minei de Sare

-ASOCIAȚIA DE PRIETENIE POLONEZĂ-CRACOVIA -

Ioșif Piotrowici

- C A C I C A -
SALINA ȘI ASEZAREA MINIERĂ
ÎN BUCOVINA

Istoria polonezilor din Cacică, în sec. XVIII - XX.

Wieliczka - Cracovia 1991.

Muzeul Minei a Cracoviei - Wieliczka.

Prezenta editie o datorăm ajutorului financiar
sponsorizat de: Universitatea Iaşeloniilor, de
Asociația „Solidarități”, precum și de
Fundatia pentru Universitatea Iaşeloniilor,
căroră le mulțumim din suflet.

~~Coperta executată de: Elisaveta Kálwaiteș,
reprezintă puiul de extracție Ferdinand de la
Salina Cacica.~~

2.

Omagiu ^(peilor de) generației ~~de~~ poloneze, ^{și alte naționalități} care
au trăit, au pus bazele și au dezvoltat
industria sării dela Cacica.

În anul 1991 s-au împlinit 200 de ani dela deschiderea minai
de sare bolovani dela Cacica, în Bucovina. Cu această ocazie jubiliară,
putem trata din ~~lămură~~ ^{lămură} documentele existente, istoricul și activitatea Salinei,
precum și a așezării localității Cacica, întrucât marea majoritate a
localnicilor nu cunosc trecutul înistit a așezării sale, într-o vale dintre
dealuri. ^{într-o vale} Nu se pune la îndoială existența altor masive de sare în Bu-
covina, dar la Cacica este unul dintre masivele cele mai mari, cel mai
curat și exploatat de către specialiștii minierei poloneze, ucraineni și
austrieci, după cele mai moderne metode din acele vremuri.

Din cauza lipsei de documentare arhivistică, ce a fost distrusă în
cel de al II-lea război mondial, totuși am reușit să prezint lucrarea de
față, pe baza documentelor puse la dispoziție prin bunăvoința Direcției
Salinei; a Sf. Sale Pr. Partac Ion paroh din arhiva Parohiei și a tehn. minier,
Alois Grudnicki pensionar, din propria-i colecție. Pe această cale, multu-
mesc din inimă pentru ajutorul dat și ospitalitatea acordată. Dea-
semeni, multumesc magistrului Stanislav Siess - Kryszkowski, pentru
obținerea unei xerocopii dela Arhivele Statului Austriac din Viena,
a celei mai vechi istorii a Salinei Cacica, scrisă în 1810 de Alois Küssel
inspector geolog ^{și controlor} imperial.

Tuturor locuitorilor din Cacica, în vrez sănătate, viață
lungă, înțelegeră, colaborare deplină, pentru pen viitor mai
bun și fericit.

I. P.

Wieliczka, în august 1991. -

i. Inceputurile si dezvoltarea ulterioară a Salinei Cacica.

Material documentar referitor la producerea sării de la Cacica, până la sfârșitul celui de al doilea război mondial, nu există în prezent. Toată arhiva Salinei, împreună cu toată documentația tehnică, în luna februarie 1944, odată cu ocuparea Bucovinei de Sud de către coteropitorii sovietici, a fost evacuată la Salina Ocna-Mureș, unde în luna septembrie a aceluiaș an, clădirea cu arhiva salinei a fost bombardată și incendiată, devenind totul scrum și pulbere.

Astfel, Salina Cacica a pierdut toate documentele, care atestau inceputurile și existența ei, până-n anul 1944.

Totuși, printr-o muncă asiduă a unor cercetători polonezi din domeniul sării, la „Hofkammer Archiv” (Arhiva Cameralei a Curții) de la Viena din Austria, s-au descoperit o serie întreagă de documente și rapoarte ale conducerii Salinei Cacica, întocmite și înaintate forului superior austriac al Bucovinei de la Viena. Perioada de date la care se referă aceste documente, sunt pentru anii 1774-1918. Întâmplător, pe lângă cele sus arătate, s-a găsit o vastă descriere istorică a Salinei Cacica din anul 1810 făcută de Alois Küstel, controlor al întreprinderilor de exploatare și evaporare a sării din Bucovina fiind în proprietatea și administrarea statului austro-ungar. După cum reiese din cele mai vechi registre de stare civilă ^{ceva încă} (existență la parohia romano-catolică din Cacica, sigur rezultă că, A. Küstel începând cu cel târziu anul 1805, a fost legat de Salina Cacica, îndeplinind funcția de subprefect (echivalentă cu cea de subdirector) a Salinei, ceace confirmă cu siguranță existența ^{la} Salinei Cacica. Afirmatia de mai sus, presupune autenticitatea și prin identificarea unui asesor în minerii, Küstel, care între anii 1798-1801 a condus

-4-
lucrările de prospectare a sării din Tichotin în Galizia.

Inceputurile de utilizare a sării în soluție - saramură - de către băștinășii locurilor, se făcea primitiv din izvoarele existente în pădurile virgine și mlăștinoase din Bucovina, Solca, Plesa, Cacica etc.

Abea, după ocuparea Bucovinei în anul 1774 de către imperiul austro-ungar, s-a dezvoltat în Bucovina, industria de exploatare și evaporare a sării după sistemul rudimentar al salinelor din Galizia răsăriteană. În anul 1772, salinile și industria sării din mica Polonie și o parte a Rusiei, devine sub ocupația Austriei, și împreună cu Galizia și Bucovina sunt provincii ale monarhiei austro-ungare.

În anul 1782, împăratul Iosif II-lea, a dat un decret de cercetare și prospectare a sării în Bucovina. După un an, sub conducerea lui Ioan Hofmann, director al direcției miniere pentru Bucovina, din fondurile centrale ale armatei cu sediul la Cernăuți, au început lucrările, acolo unde se găseau izvoare sărate. Printre altele, s-au găsit și izvoarele sărate, ale masivului de sare din Cacica, situat la altitudinea de 397 m. peste nivelul Mării Baltice.

Achiziția de a se construi evaporatoare mici, a continuat și pe timpul explorărilor geologice, astfel încât în anul 1784, două au fost construite la Solca, și în anul 1785, în valea denumită Cacica. Rând pe rând, au fost închise evaporatoarele nerentabile dela: Slatina-mare, Slatioara, Trestioara, Partești și Plesa-Solca; lichidându-se totodată importul de sare ^{din} Moldova și Transilvania.

După niște date găsite numai parțial despre începăturile Salinei Cacica, reiese că deja în anul 1785 a fost descoperit și prospectat actualul masiv de sare, ca fiind cel mai curat și cel mai mare din Bucovina. La adâncimea de 28,5 m. începe zăcămintul de sare, ceea ce a făcut posibilă, imediat aplicarea sistematică a metodelor moderne de exploatare din vremea cea, în Bucovina.

Deschiderea și inaugurarea oficială a Salinei Cacica, s-a făcut în anul 1791, când mina avea trei orizonturi deschise, și existau

trai evaporatoare. Deasemeni, de Salina Cacica aparțineau și cele patru evaporatoare dela Pleșa-Solca, evaporatoarea care, în anul 1803 au fost închise. Este demn de menționat că producția de sare dela Cacica - Pleșa, a fost de 6 mii centuri sare grea, 10 mii buc. butoaia sare evaporată, din care: 3-4 mii buc. butoaia sare evaporată dela Pleșa.

Analizând dezvoltarea industriei de sare, la începuturile ei în Bucovina și în restul imperiului austro-ungar, deducem că acesta s-a bazat pe eficiența economică și aplicarea celor mai moderne metode de exploatare, abandonând importul de sare și dezvoltând legăturile tehnice dintre saline. Astfel, Salina Wieliczka și Bochnia au avut relații în sec. XVII și XVIII cu salinela din Maramures și Transilvania, precum și Salinela noi deschise în Galizia.

Din existența numelor specialiștilor în minerit din perioadele respective, rezultă că majoritatea lor erau nemți, pe care austriecii i-au angajat, în vederea dezvoltării industriei de sare. Exemplul cel mai elocvent este Ioan Hofmann, menționat mai sus la deschiderea Salinei Cacica. A fost mutat în Galizia răsăriteană ca director general al Salinelor de acolo. În anul 1803, a fost mutat din nou la Cacica în Bucovina, cu scopul de a moderniza întreaga activitate a Salinei, unde a trăit până-n anul 1815 când a decedat.

Ioan Hofmann, a fost și directorul general al Salinelor din Bucovina, având sediul la Cacica. Aici, a fost ajutat efectiv de controlorul A. Küstel, autorul istoriei Salinei Cacica din anul 1810. Deasemeni, Karol Fleckhammer din Aystätten, topograf la Salina Bochnia din anul 1776, ca director a Salinei Łoiow lângă Delatyn în Galizia din anul 1796, iar din anul 1796 comisar al Salinei Cacica. Un alt specialist din Aystätten, Francisc ^{Peske} a fost în conducerea Salinei în anul 1794 până-n anul 1804.

Totuși, e interesant că, în perioada grea a începerii de deschidere a Salinei Cacica, autoritățile componente

-6-
au numit conducător minier (maistru minier), funcție deosebit de
greă și cu mare răspundere, nu pe un austriac, ci pe un
polonaz și anume: Ioan Rysak, considerat cu cel mai bun
calificativ și notă maximă în meserie. El apare în documen-
te abea în anul 1794, dar cu siguranță el a condus mineri-
tul la Cacica dela începuturile Sălinei. Deasemeri, se știe cu
precizie că, dânsul în anul 1789 a fost mutat dela Wieliczka la
Bohnia în funcție de ajutor maistru minier. Mutarea lui la Cacica,
înseamnă o avansare în grad și funcție.

Despre o colonizare masivă a localității Cacica, prin
nemți, polonazi sau ucraineni, nu poate fi vorba pentru că lo-
calitatea ca așezare încă nu a existat. După un document aflat în
Arhivă, autoritățile austriece în anul 1785, a adus la Cacica, 9
familii de ucraineni (rutani) specialiști în minărit și evapora-
re a sării, din împrejurimile Swirsk-ului din Galitia răsăriteană.
În anul 1792, au venit la Cacica 20 de familii de miniștri ^{polonezi} din
Bohnia, care au fost împroprietăriți de autoritățile austriece.
Veridicitatea autentică celor arătate mai sus este și confirma-
ta de liber natorum, copulatorum și mortuorum existente la
Parohia Rom. Cat., pentru 1794-1824 și 1805-1844. Aici se găsește
numele și celelalte date de stare civilă a celor veniți din altă
parte și stabiliți la Cacica.

Faptul că, ar exista o îndoielă privind proveniența
exactă a polonazilor și ucrainenilor ^(în Cacica) dela Wieliczka sau Bohnia,
aceasta nu are importanță. Un fapt este cert că, atât nume-
le funcționarilor cât și a muncitorilor stabiliți la Cacica, se
găsește și în arhivele bisericii din sec. XVIII/XIX ale Parohiilor
Wieliczka și Bohnia. Printre nume existente ^{ent} terminația în -ciuk
sau -liuk, sunt aproape toți specialiștii dela evaporare, de exemplu:
Korasciuk, Horeciuk, Hmelniuk etc. toți ucraineni. Nume poloneze
ca: Glornia, Kopicinski, Kornal, Koya, Misievici, Turza etc., era

pusat de toti specialistii minieri.

Teritoriul ^{măstinos} pe care a fost amplasată Salina Cacica, a fost dat în proprietate ^{rand} pe rand, de către Direcția Terenurilor Impozitate între anii 1796-1799. În următorii ani, datorită conducerii lui Ioan Hofmann, terenurile au fost canalizate și desecate, împreună cu clădirile ^{văchi} din lemn înlocuite și instalația de evaporare complet refăcută.

În anul 1810, mina a avut 3 orizoante (etaje). Cel mai adânc la 76 m. adâncime, cu bazine de sare provenită din colectarea izvoarelor subterane, și transportată la suprafață în burdufe (saci) de piele, pe verticală pe put cu un crivac manual sau cu cai. Alături de acest put, ^{la 25 m} exista alt put de extracție ^{compartimentat} care străbatea cele trei orizoante, dotat cu scări verticale de circulație și crivac pentru extracția sării bolovani din mină, în saci sau butoaie. Ultimul orizont a fost utilizat pentru ventilația minei.

Primul oriz. la 30,5 m. adâncime, avea 85 m. liniari de galerie; al doilea oriz. la 40 m. adâncime, avea 105 m. liniari de galerie; și al treilea oriz. la 76 m. adâncime, avea 209 m. liniari de galerie. În exploatarea sării ~~geme de bolovani~~ din mină, a fost utilizată metoda de puscare, din care rezulta sare bolovani și sare mărunță, ce era transportată la rampa putului cu niște cărucioare din lemn pe două roți, denumite "câtei".

În mină se cobora și urca înainte pe scări verticale, sau în cosuri de nuiele împletite, suspendate de frânghii mari-nărești. Dar, începând cu anul 1810, spre cele trei orizoante din subteran, coborârea și urcarea se face pe trepte comode în spirala din jurul putului de extracție.

Modernizarea instalației de evaporare dela Cacica, începută în anul 1803 și terminată în 1805, a crescut producția cu 50%, prin construirea de spații noi și aplicarea de tehnico-

-8-
lozii noi ca: fierberea (evaporarea) saremurii, artificial produsă în bazine
subterane (Lauwerke = bazine subterane), prin dizolvarea sării comune
măruntă nevalorificată din mină. Evaporarea propriu zisă se făcea în tăvi
metalice deschise, denumite: „cerune”, o metodă probabil rusească.

Evaporarea se face concomitent în două sau patru tăvi.
Fiecare tavă, este deservită de 4 oameni. Procesul de evaporare du-
rează 6 ore, după care: formarea și uscarea produsul finit denumit
„sare husecă”, în formă tronconică, care durează între 4 și 5 ore.

După creșterea capacităților de producție, Salina
trebuie să aibă posibilități de desfacere, care este condiționată
de starea drumurilor de acces spre Căcița. Astfel, în 1810 la Lwow
a fost proiectată o serie de drumuri, cu legături spre Căcița. În exe-
cție fiind drumul care duce prin Balaceana la Suceava, legând astfel
Căcița prin drumul lat spre Cernăuți.

Administrația întreprinderii Salinei Căcița, s-a ocupat
îndeaproape și de probleme economice-gospodărești. Aprovi-
zionarea Salinei, cu lemnul necesar drept combustibil, ~~în necesar~~
în procesul tehnologic de evaporare și construcții în subtera-
nala Domeniile Bisericești din Solca, ce avea obligația de
a face și transporta lemnul contra cost la Salină, meto-
dă ce n-a dat rezultatul scontat. Atunci, în anul 1810, Ad-ția Sa-
linei împreună cu Organele de Ad-ție ale județului, a stabilit
de comun acord ca toți gospodarii proprietari de căruțe ca-
rei din comunele învecinate Salinei, să execute obligații
o „prestatie contra cost”, de câteva zile pe an de a trans-
porta lemnul ^{lașonate} din pădurile Ocolului Solca, sau alte mate-
riale la Salină, rezolvându-se astfel buna aprovizionare
a întreprinderii. Comunele din vecinătate sunt următoarele:
Soloneț, Pârtești, Humorarii, Comănești și Balaceana, care
executau contra cost, un număr de peste patru mii zile-
mancă prestatie pe an, fiind mulțumiți cu tariful ce-l plă-

Salina. În afară de materialul lemnos și de construcții ce se aduceau din districtul Sobca, sau împrejurimi, partea metalică de: tablă, profile, cuie, cabluri etc. se aduceau dela Bistrița din Transilvania, și dela Iacobeni V. Dornei.

Ad-ția Salinei nu s-a ocupat de aprovizionarea angajaților, ci numai de improPRIETĂRIrea lor cu loturi de pământ cultivabil și case de locuit. Atât pământul cât și casele, au fost scutite de impozite. Localnicii se descurcau cu aprovizionarea pe cont propriu, și erau supuși legislației Conducerii Salinei, excepție făcând cazurile de crime care erau cercetate de judecătoria Suceava. Până la declararea localității Cacica de sine stătătoare, un Comitat format din 6 persoane de frunte ale Salinei, se ocupau și de partea social-ad-tivă a localității. Aceștia erau: maestrul minier, controlorul, magazionerul, șeful evaporării, pontatorul și medicul.

În anul 1810, activitatea productivă de sare a Salinei Cacica, a cunoscut un apogeu, care s-a realizat cu ajutorul potențialului calificat sosit și așezat în localitate ca: dulaheri, zidari, lăcătuși, fierari, minieri, etc. Deasemeni, tot terenul industrial a fost împrejmuit și toată averea Salinei a trecut sub o pază formată din 12 persoane înarmate, condusă de un subșifer.

Afară de paza suscitată, personalul total al Salinei se ridica la peste 50 persoane (cu: funcționarii și proiectul). Minerii-tăietori sau ciocănași au obținut salarizarea în acord, sistem aplicat și de Salinele Wieliczka și Bohmnia, încă din anul 1798.

Salina Cacica, începând cu anul 1791, împreună cu celelalte Saline din estul Galitiei, au fost tutelate de Direcția de Sare din Lwow, ce a luat ființă în anul 1787.

În anul 1853, împăratul Austro-Ungariei Franz-Josif a dispus ca Salina Cacica, să aibă ca și celelalte Saline din Galizia răsăriteană, două compartimente de activitate și anume: activitatea extractivă și producere a sării, și activitatea de desfacere a sării. Organ superior fiind, Direcția Finanțelor a Statului din Lwow, care trebuia să publice în scris, concurs pentru ocuparea noilor posturi create.

Interesul și deciziile hotărâtoare a stăpânirii Austriece, au determinat ca prin sarea din Bucovina, să satisfacă întru totul necesarul pentru populația, și să-și încaseze așa zisa valută în aur, cuprinsă în sare, fiind monopol de stat. Prin dispoziția dată de Gubernia Galitiei din Lwow în anul 1803, toate izvoarele sărate, ^{naturale} așa zise „sălbătice” din Bucovina, să fie distruse.

Cresterea continuă a producției Salinei, a determinat Direcția din Lwow, ca să completeze în permanență cu cadre calificate necesarul de personal. Astfel, din registrele parohiale reiese clar că au venit polonezi și ucraineni, cadre conducere ca: Ing. Frasm Klemensiewicz în anul 1821 ca director, și Ioan Rysak în anul 1839, ca maestru minier. Între anii 1824 și 1838, au venit: Ieș Koniewicz și Maximilian Rysak pontatori și Andrei Miayza și Carol Głinski tehnicieni minieri.

În ultimii zece de ani, de ocupație a Bucovinei de către Austriece, Salina Cacica a fost condusă de ingineri polonezi ca: Barons, Tehac, Fers, Grusatchi, Cocinschi, Lasnierschi, Maierski și Veporec. Levandovschi șeful compartimentului de desfacere.

Se remarcă faptul că, pe tot intervalul de dominația a austrieceilor în Bucovina, personalul Salinei a fost în marea sa majoritate de origine poloneză, care a început să scadă în primul și al doilea război mondial, iar 1947 prin repatrierea majorității în Polonia.

Deasemeri, în secolul XIX și începutul secolului XX, toți inginerii polonezi de la Salina Cacica, au avut contacte permanente cu Salinele din Galizia răsăriteană și apuseană, precum și a studiilor făcute de candidații sa-
linei pentru funcțiile de „staiakeri” la Școala Minieră din Wielicika, ce a luat ființă în anul 1861. Ulterior, a luat ființă „Asociația Staiakerilor de la Salinele din Galizia și din Bucovina”, cu sediul la Wielicika. Scopul ei era, de a menține legătura dintre membri și a-și apăra împreună drepturile miniere.

După modelul de la Salinele Wielicika și Boh-
nia, și la Salina Cacica, în mină, au fost amenajate :
capela, sala de dans și lacul artificial, admirate de visi-
tatori și turiști. Deasemeri, le-a admirat și distinsul
pasport care a vizitat și inspectat Salina Cacica, în anul
1810, Arhiducele Austriei Raimar de specialitate inginer mi-
nier. Este de remarcat, capela ce a fost mărită în anul
1904 și consacrată la 15 August, odată cu actualul Sanctuar,
vis a vis de Salina. De atunci, în fiecare an la 4 Decem-
brie „Sfânta Varvara” - Patroana Minierilor - se celebra-
ză în capelă, Sfânta Liturghie în rit : ortodox, greco-ca-
tolic și romano-catolic, menținându-se tradițiile mi-
nerilor înfrățiți cu cei de la Wielicika, Bohnia și alte
Saline.

2. Formarea și dezvoltarea specifică a localității Cacica.

Între începuturile de formare a așezărilor indus-
triale Bohnia și Cacica, există o asemănare oarecare.
Dezvoltarea ambelor întreprinderi, nu a avut loc pe baza
creșterii de producție, ci prin aplicarea mijloacelor tehnice
moderne în exploatarea sării la Salinele noi deschise,

Bohnia devenind oraș, iar Cacica o comună de frunte. Originea denumirii de Cacica, este cu siguranță slavon, ca și a localităților învecinate: Soloneț și Solca, la a căror bază etimologică vine de la sare. Denumirea de Cacica e mai greu de explicat. Interpretarea filologică din limbile slavone, este legată mai degrabă de bogăția fizică a terenului mlăștinos din valea unde s-a descoperit sarea și unde s-a format prima așezare de locuit. Deasemeni, nu se poate contesta legenda care confirmă că: denumirea de Cacica, provine de la cuvântul slavon „Kaczka” = rată în limba română, păsări care au trăit în mare număr pe terenurile mlăștinoase până la desecare.

Dela prima nominalizare a masivului de sare și a așezării „Cacica” este confirmată în toate documentele existente, ~~dat~~ înainte de primul război mondial, ^(cât și după) în toate textele scrise în limba germană, polonă, latină etc., spre exemplu: descrierea lui A. Kustal și registrele parohiale de stare civilă.

În anul 1785, câțiva muncitori ^{ucraineni} specialiști de evaporare au pus bazele localității Cacica, împreună cu câteva familii venite din raionul Kolomeia, care au și construit prima instalație de evaporare. Au fost ridicate primele case sărăcicioase în jurul minei, în mijlocul pădurii. Odată cu ea, și-au construit case și miniarii veniți cu familiile lor din Bohnia. Astfel, în anul 1818 Cacica a devenit comună, cu majoritate polonezi, după scriptele parohiale existente.

Conform recensământului din anul 1810, pe terenurile în proprietatea Salinei, locuiau în total 305 persoane (majoritate de sex masculin). Dintre aceștia de rit romano-catolic cei mai mulți polonezi și greco-catolicii restul ce sunt ucraineni. Afară de angajații Salinei, familiile lor se ocupau de agricultură și calificare în meseriile necesare producției Salinei.

În lumina datelor existente în arhiva parohiei, rezultă că din primele familii venite la Cacica, nu erau de meseria minieri sau specialiști în evaporarea sării. Astfel, în anul 1797 vin din Polonia: măcelarul Ioan Olșevici și cismarul Mihai Krimenski. Mai târziu, la începutul sec. XIX neamărilor polonezilor creștea, datorită pe de o parte a creșterii producției de sare, iar pe de altă a dezvoltării rapide a industriei de fabricarea sticlei din împrejurimi. Arhiva parohială, liber natorum, copulatorum et mortuorum, este indicele cel mai clar și precis de autentificare a polonezilor care sau așezat la Cacica reprezentând marea majoritate, indiferent de specialitate sau funcție. De aici rezultă că, localitatea Cacica practic a devenit în timpul respectiv cu o populație etnică majoritară de polonezi, situație care s-a menținut până la destrămarea monarhiei austro-ungare.

Nu se pune la îndoială că, pentru menținerea și reînvierea spiritualității poloneze din localitate, n-a contribuit școala și biserica cu păstorii ei. Cu toate că, A. Kustel relatează despre școală o nealigență, întrucât există 100 de copii, și numai un singur cadru didactic. În anul 1802 a fost învățător calificat Ioan Lisievici, iar în 1830 Iosif Jierovski, care are predat în limba: polonă, germană și română. Între anii 1897-1918, director școlar fiind Iosif Grabovski, în școală se predă în patru limbi: polonă, germană, română și ucraineană. În următorii ani a venit amuzantul.

Primul păstor suflătesc la Cacica, a fost Par. Iacob Boșdanovici - preot al Salinei și salarizat de salină. În interval de trei ani, Salina a construit o bisericuță de piatră, în curtea actuală, care a fost sfințită în anul 1810.

Meritul deosebit a Par. I. Boșdanovici este, aduce-

rea la Cacica a icoanei Maicii Domnului - copia după Censhova - denumită Madonna Neagră, provenită din biserică răzuită din Stanislavor. Kallul acestei icoane „făcătoare de minuni”, a trecut demult și departe peste hotarele Bucovinei și se menține în vremurile noastre. În fiecare an, la 15 august, are loc marele pelerinaj la Cacica, devenind și mai popular, odată construirea și sfințirea noului Sanctuar în 1904, vechea bisericuță fiind demolată.

Incepăturile spirituale - Preotii Parohiei a Parohiei Cacica.

1. Aprox. 1794 - 1843 - Iacob Bogdanovici (decedat la 83 de ani).
2. 1843 - 1844 - Ioan Bogalski
3. 1844 - 1863 - ^{Gheorghe} Iosif Mazanek (primul paroh titular).
4. 1863 - 1864 - Mihai Falkivici (administrator).
5. 1864 - 1885 - Carol Sajer
6. 1885 - 1887 - Mauriciu Kolankivici (administrator).
- 1887 - 1902 - " - " (paroh).
7. 1902 - 1902 - Voitech Kutakovski (administrator).
8. 1902 - 1906 - Gaspar Slominski (paroh, primul preot Misionar).
9. 1906 - 1928 - Voitech Grabovski (paroh, vicar oral).
10. 1928 - 1946 - Henric Wokovski (paroh).
11. 1946 - 1967 - Iosif Chacheba (paroh).
12. 1967 - 1968 - Cazimir Kotalevici (paroh).
13. 1968 - 1973 - Grigore Duma (- " -).
14. 1973 - 1978 - Ioan Ciceu (- " -).
15. 1978 - azi - Ion Partac (- " -).

Incepând cu Pr. G. Duma, preotii sunt români.

În decursul celor două sute de ani, atât salina cât și localitatea au trăit vremuri de apogeu cât și decădere, dar au rezistat. Dea Domnul ca în al treilea centenar să renască pe cele mai înalte culmi!

Bibliografie:

1. E. Prelici: „Das Salzbergwerk in Kaczyka” - Czernowitz 1912.

2. A. Küstai: "Das Salzbergwerk zu Haczka, in der Bukowina", Wien 1813.
3. "Liber natorum, copulatorum et mortuorum", 1794-1824; 1805-1844 Parochia Rom-Cot.
4. H. Labęcki: "Górnictwo w Polsce", Warszawa 1841.
5. O. Buschmann: "Das Salz..... der Erde", Leipzig 1909.
6. E. Fischer: "Die Bukowina", Leipzig 1898.
7. "Roczniki Obydwóch Zgromadzeń Św. Wincentego de Paulo", Kraków 1903.-
8. A. Kęckowa: "Studia i Wydział Górnictwa i Hutnictwa" Wrocław 1968.-
9. S. Gawenda: "Zarys rozwoju i osiągnięć Szkół Górniczych w Wieliczce" 1978.-
10. E. Biadrzycki: "Historia Polaków na Bukowina", Kraków 1973.-